Nro. 75. 1815.

GAZETA WIELKIEGO XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

w Środę dnia 20go Września.

OBWIESCZENIE.

Gdy dostawa potrzeb żywności dla całego Królewsko-Pruskiego woyska w Wielkiém Xięstwie Poznańskiém stoiącego, tak co do wiktuałów, jako też furażu, od dnia 8. Pazdziernika aż do ostatniego dnia Grudnia r. b. ryczałtem w dalszą wypusczona będzie entrepryzę, w ten sposób, iż Entreprener podeymie się w przeciągu tego czasu dostawiać w mieysca konsystencyi woysk, wszelkie potrzeby żywności dla woyskowych i koni, iakie w tymże czasie wypadną, a to za ustanowić się maiące ceny, zaczém wyznacza się termin licytacyi na dzień 20. Września r. b. o godzinie 10tey ranney, na który do podięcia się tey dostawy chęć maiący wzywaią się, ażeby w izbie posiedzeń Królewskiego Naczelnego Praesidii staneli.

Z Entreprenerem, który będąc w stanie złożenia kaucyi, naymniey żądać, i względem sposobu wypłaty nayumiarkowańsze czynić będzie warunki natychmiast kontrakt zawartym zostanie, i zapewnia się ninieyszém wyraźnie, iż umówić się maiące termina wypłaty i sposoby teyże naypunktualniey dotrzymane będą.

Wolno czynić na piśmie offerencye. Te atoli złożone bydź muszą naypóźniey na 24 godzin przed terminem licytacyi, a zatém do dnia 19. Września r. b. godziny 10tey przed południem zapieczętowane; na późniey podane niebędzie wzgląd miany. Offerenci, w obcych zamieszkali mieyscach, powinni także osobiście tu stanąć, ażeby, skoroby licytacya, która na każdy przypadek mieysce mieć będzie, mniey korzystny oddać miała rezultat, z nimi natychmiast kontrakt zawrzeć można.

Poznań dnia 5. Września 1815.

Królewsko-Pruski Naczelny Prezes Wielkiego Xięstwa Poznańskiego

Zerboni di Sposetti.

OBWIESCZENIE.

Żałalenie fabrykantów sukna w Wielkiém Xięstwie Poznańskiém, iż przy wprowadzaniu sukien do Królestwa Polskiego nad stósunek wysokie cło po 3 Złł. pol. od łokcia iest żądane, podało mi pochop do uczynienia rządowi Królestwa Polskiego nayusilnieyszych przedstawień potrzeby uchylenia lub zmnieyszenia tego Cła wchodowego, w skutek których rząd Królestwa Polskiego w Warszawie na posiedzeniu dnia 28. Lipca r. b. uchwalił: polecić Ministerio Skarbu Krolestwa Polskiego, ażeby od fabrykowanych w kraiu tuteyszym i wprowadzanych do Królestwa Polskiego sukien, impost tylko po 10 od sta od wartości pobierać kazał.

W spodziewaniu, iż tameczne urzędy celne stósowne odebrały zalecenie, przyiemno mi zawiadomić o tém fabrykantów sukna i publiczność handlem się bawiącą.

Poznań dnia 11. Września 1815.

Królewsko-Pruski Naczelny Prezes Wielkiego Xięstwa Poznańskiego,
Zerboni di Sposetti.

OBWIESCZENIE

Gdy wedle rozporządzenia JW. Ministra Przychodów z dnia 23. Sierpnia r. b. Królewskie Władze górnicze, bez ubliżenia innym ich iakowym prawom fiskusowym, do wszelkich samo przez się Stęplowi ulegaiących czynności i interessów, przez które w procederne i kupieckie wchodzą stosunki, a mianowicie także do assygnacyi na drzewo, przepisany papier stęplowy używać maią, — z tego powodu przepis ten do publiczney podaię wiadomości.

Poznań dnia 13. Września 1815.

Król. Pruski Naczelny Prezes Wielkiego Xięstwa Poznańskiego,
Zerboni di Sposetti.

OBWIESCZENIE

tyczące się szczególnych opłat exportacyinych, przy wyprowadzaniu za granicę niektórych obiektów uiszczać się winnych.

Na fundamencie postanowienia JW. Ministra przychodów z dnia 23. Sierpnia r. b. uwiadomiam się ninieyszém, iż od wymienionych niżey obiektów, wyższy niż zwyczayny podatek exportacyiny po 2 od sta, opłacanym bydź musi, iako to:

1. od kraiowego liścia tabacznego od cetnara . . . . . . 1 Tal. 3 dgr.
2. od kraiowego łoiu od cetnara . . . . 16 dgr.
3. od kraiowey wełny od kamienia z 22 Funt. . . . . . . 4 dgr.
4. od kraiowey przędzy wełnianey od kamienia z 22 Funt. . . . . 4 dgr.

Poznań dnia 14. Września 1815.

Królewsko-Pruski Naczelny Prezes Wielkiego Xięstwa Poznańskiego,
Zerboni di Sposetti.

UWIADOMIENIE.

Wielu dóbr posiedzicieli, których posiadłość granicą między Wielkiém Xięstwem Poznańskiém a Królestwem Polskiém przeciętą została, wynurzyli mi swe troskliwe z powodu tego przedziału obawy.

Te atoli obawy są bez zasady.

Monarchowie, którzy los Polski oznaczyli, będąc tym przedmiotem zaięci, powodowali się w każdym względzie tą zasadą: iż wielka familia przez nawał wypadków politycznych między kilka mocarstw rozdzieloną została. Wolą iest tych wspaniałych Monarchów, ażeby związek familiyny narodu pod różnemi iego rządami trwale bytował. Kazali oni tym końcem oddalić wszystko z Swych admini-

stracyi, coby się tym wspaniałomyślnym zamiarom przeciwić, i dla wzmiankowanego rozdziału szkodliwy wpływ na osobistą pomyslność mieć mogło.

W tym duchu zawartym został traktat Wiedeński z dnia 3. Maia r. b.

W celu zaspokoienia wspomnionych na wstępie dóbr posiedzicieli, podaię iescze oddzielnie z tego traktatu następuiące artykuły do powszechney wiadomości.

Artykuł 18.

Właściciele, których posiadłości granica przecina, będą we względzie tychże posiadłości doznawać obeyścia wedle naysczodrobliwszych zasad.

Właściciele takowych dwustronnych posiadłości, ich czeladź i mieszkańcy, maią mieć prawo, bez względu na różność territorium, z narzędziami ornemi, bydłem, naczyniami i t. d. z części iedney, w ten sposób granicą przeciętey posiadłości, do inney przechodzić, tudzież zbiory polne, wszelkie płody ziemi, bydło i wszelkie fabrykaty, bez potrzeby paszportów, bez przeszkody i opłat, na tę lub ową stronę przeprowadzać.

To atoli dobrodzieystwo rozciąga się tylko do płodów naturalnych i przemysłowych z gruntów granicą w wzmiankowanym sposobie przeciętych; tudzież do gruntów, które należą do iednego i tegoż samego Właściciela na przestrzeni iedney mili (iakich 15 na ieden stopień) w obydwóch stronach linią graniczną przeciętey.

Artykuł 19.

Poddani iednego lub drugiego z obudwóch Mocarstw, mianowicie zaganiacze i pasterze, używać maią nadal dawnieyszych praw, swobód, przywileiów. Podobnież codzienne pograniczne związki między mieszkańcami, żadney niemaią doznawać zawady.

Artykuł 20.

Sąd mieysca zamieszkania, rozstrzyga między prywatnemi osobami także spory z okazyi przeciętych granicą gruntów wynikłe. Jednakże Sąd okręgu, w którym własność zaięta sporem iest położona, przywodzi wyrok do exekucyi. Rozporządzenie to trwać ma przez lat 10, po których upłynieniu obadwa dwory, w przypadku potrzeby, zachowuią sobie porozumieć się względem innego postanowienia.

Stósowne do osnowy tych artykułów wszystkie Władze Powiatowe odebrały zalecenia, i treść ich umięszczoną została w służbowey Instrukcyi dla pogranicznych urzędów celnych, które za ściśłe oney dopełnianie osobiście są odpowiedzialnemi.

Poznań, dnia 16. Września 1815.

Królewsko-Pruski Naczelny Prezes Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

Zerboni di Sposetti.

Z Warszawy d. 12. Września.

Dnia wczorayszego, to iest: dnia 11go Września podług nowego, a dnia 30. Sierpnia podług dawnego stylu, obchodziła *Warszawa* uroczystość imienin swego Nayłaskawszego Monarchy, Nayiaśnieyszego *Alexandra I.*, Cesarza wszech Rossyi, Króla Polskiego.

Dnia 8. b. m. mca opuścił *Warszawę* Jego Cesarzowiczowska Mość, Wielki Xiążę *Konstanty*, udaiąc się do *Francyi*, dla widzenia się z swym Nayiaśnieyszym Bratem. — Naczelne dowództwo nad woyskiem Polskiem, w nieobecności Wielkiego Xięcia, obiął JW. Generał *Müller Zakomelski*, Naczelny Inspektor artylleryi Państwa Rossyiskiego. Dnia 9. złożyli mu poszanowanie obecni w *Warszawie* Generałowie i Oficerowie sztabowi Polscy.

W dniu gtym Września wprowadzonymi zostali przez JW. Prefekta Warszawskiego na ratusz miasta *Warszawy*, JWW. Kommissarze Kommissyi nadzwyczayney, do rozpoznania Administracyi, przedstawienia środków zaradczych i proiektów do urządzenia miast, przez Rząd Naywyższy ustanowioney.

Z Wiednia dnia 2. Września.

Podług wiadomości z główney kwatery Generała iazdy, Barona *Frimont*, korpus Marszałka *Suchet* cofnął się za nową linią demarkacyiną, ustąpiwszy z przestrzeni na prawym brzegu *Alliery* i na lewym brzegu *Ardeche*; po oddaleniu się woyska Francuzkiego Austryacy kray ten osadzili.

Generał Hrabia *Gifflenga* wszedł dnia 11. Sierpnia do *Gap*, a dnia 12. do *Embrun*; twierdza, która się w dobrym przeciw napadowi znaydowała stanie i wydaną mu została w moc konwencyi, podług którey tylko dowódzca Francuzki pozostać może w twierdzy, a materyał artyllervi i inżynieryi należy do woyska Piemonckiego, z zastrzeżeniem iednak umów, iakie względem tych przedmiotów między Mocarstwami sprzymierzonemi a *Francyą* mieysce będą miały.

Także dowódzca w warowni *Barreau*, na którey murach iescze dnia 9. troyfarbna powiewała chorągiew, poddał się przez kapitulacyą. *Pont St. Esprit* osadzone oddziałem dywizyi P. M. P. Hrabiego *Nugent*, którey główna siła przed *Tulonem* iest zebrana. *Avignon*, *Tarascon*, *Arles*, i *Aix*, w *Prowancyi*, osadzone częścią korpusu P. M. P. Barona *Bianchi*.

Z Bremy dnia 7. Września.

Królewsko-Duński korpus posiłkowy powróci do oyczyzny w skutek obecnego rzeczy położenia. Sam Król Duński uczynił tę propozycyą Xięciu *Wellingtonowi*, ażeby ościennym i zprzyiaźnionym państwom niebydź bezpotrzebnie ciężarem, i rzeczony Xiążę przystał na to pod warunkiem zostawienia tegoż korpusu pod iego rozkazami, ażeby nim mógł rozporządzić, skoroby okoliczności tego wymagały.

Z Frankfortu dnia 7. Września.

Donoszą z *Triestu*, iż na rozkaz wysokiey Porty bandera Austryacka ma bydź przez barbaryiczyków szanowana.

Podług wszelkich wiadomości, które tu mamy z *Alzacyi* i z *Paryża*, zdaie się bydź pewno, iż woyska sprzymierzone osadzą twierdze Francuzkie, położone na granicy Niemieckiey i Belgickiey. Ieżeli Kommendanci nie zechcą się w dobry sposób poddać, zostaną do tego przymuszeni. Iest mniemanie, iż *Strasburg* i *Landawa* niezwłocznie w moc ich przeydą.

Z Karlsruhe dnia 22. Sierpnia.

Pan *Hieronim Bonaparte* przeiechał wczoray tędy w towarzystwie Oficera Wirtembergskiego, udaiąc się do *Göppingen*, gdzie Xiężniczkę *Katarzynę*, małżonkę swą z synem zastanie. (Według późnieyszych wiadomości, mianował Król Wirtembergski Generała Majora *Brusselle* Kommendantem grodu *Elwangen*, w którym *Hieronim Bonaparte* przemieszkiwać będzie.)

Z Bazylei dnia 29. Sierpnia.

Huninga naysmutnieyszy sprawia widok; miasto trzykroć więcey ucierpiało, niż przeszłego roku; szczególniey część od strony *Renu* zruynowana; także wieża kościelna znacznie uszkodzona. Z pomiędzy mieszkańców tylko iedna niewiasta życie postradała. Znaleziono iescze w twierdzy liczne zapasy amunicyi, 6000 worów zboża, 60 fas wódki i 165 wołów. Jutro śpiewany będzie w *Hunindze* pochwalny hymn: Te Deum. Tymczasem niewolno nikomu ani do twierdzy ani z niey bez paszportu, dla zabieżenia wyprowadzeniu z niey zataionych sprzętów wartości. Zaczęto iuż zasypywać przykopy. Powiadaią iż *Neubreisach* ma bydź niezwłocznie obłężone, a przynaymniey iuż tam dziś nieco woyska z artylleryą ruszyło. Szwaycary powrócą zapewne do swego kraiu.

Z Strasburga dnia 4. Września

Od wczoray żyiemy tu w naywiększey n... spokoyności. Osada się zbuntowała, żądaiąc wypłaty żołdu zanim z twierdzy wyruszy. Generał *Rapp*, Hrabia *Semele* i naycelnieysi Oficerowie aresztowani. Starszy dobosz z 18go pułku liniowey piechoty sprawuie obowiązki Generała naczelnego, a sierzant Generała dywizyi. Bramy zamknięte, działa przeciw pomieszkaniu Generała *Rapp*, ratuszowi i na placu mustry zatoczone. Powstanie to wymierzone iest tylko przeciw starszyznie woyskowey. Obywatelom żadna niedzieie się krzywda, ponieważ buntownicy nayściśleyszą przestrzegaią karność. Posłali oni deputacyą do Generała *Volckmann*, który się tu znayduie dla wydawania paszportów urlopowanym żołnierzom. Także do główney kwatery Xięcia *Hohenzollern* wysłał starszy dobosz iako naczelny Generał deputacyą, dla zawiadomienia go o tém, co zaszło. Izba handlowa i rada municypalna miały wczoray posiedzenie, i iuż zaczęto zbierać potrzebną summę pieniędzy na wypłacenie tego woyska.

P. S. Dnia 5. Minęła fala. Buntownicy zaspokoieni i wynoszą się, uwięzieni Generałowie pusczeni na wolność, a starszy dobosz oddał znowu Generałowi *Rapp* klucze miasta i cytadelli. Tylko stangret Generała *Rapp* postradał przy tey okazyi życie. Generał *Semele* i inni Oficerowie zostali skrzywdzeni.

Z Paryża dnia 4. Września.

Wczoray, po skończoney mszy, przyimował Król Xięcia *Talleyranda* i członków naycelnieyszych władz cywilnych i woyskowych.

Narada Kapitanów gwardyi, która się wczoray odbyła w pałacu Tuilleries, trwała od południa do godziny czwartey.

Od dnia 1. m. b. osadziły woyska sprzymierzone cytadellę *Mezieres*.

W *Tuluzie* poimano kilka osób, podeyrzanych o udział w zamordowaniu Generała *Ramel*.

Pierwsza dywizya woyska Reńskiego została w *Strazburgu* na urlop rozpusczoną; pozostaie tam atoli iazda i artyllerya dla wspólnego odbywania służby z gwardyą narodową.

Związki z *Cherbourg* maią tylko wodą mieysce.

W *Nantes* spodziewano się w dniu 1szym woyska Pruskiego. — Marszałek *Suchet* znayduie się ciągle w *Clermont - Ferrand* z liczną suitą Generałów i Oficerów. — Rozpusczanie woyska po za *Loire* dzieie się z naywiększą czynnością. — Gazeta *Francyi* zawiera w sobie pełne zbudowania wiadomości o nadzwyczaynem mnóstwie oboiey płci pielgrzymow, zgromadzaiących się na odpust *S. Franciszka* z *Assyża*. Co się ukrywa pod płaszczykiem tey pobożności, pokazało się w *Nismes*. — Woysko Hiszpańskie weszło było w rzeczywistości do Departamentu wschodnich *Pireneiów*, łubo do dziś dnia niewiadomo w iakim celu. Po rozmowie Xięcia *Angouleme* z Generałem *Castannos*, powróciło do *Hiszpanii*.

W kościele Metropolitalnym odbyło się z rozkazu N. Króla solenne nabożeństwo, dla przebłagania Boga za występki w ciągu rewolucyi popełnione. Wiele dusz pobożnych znaydowało się na tém nabożeństwie. — Listy z połudnowey *Francyi* donoszą o uwięzieniu w *Tuluzie* Generała *Clauzel*, który w *Burdegalli* kazał był dać ognia do Xiężney *Angouleme*. — Głoszą, iż Marszałek *Moncey* stawił się do Opactwa iako więzień. Na iego mieysce prezydować będzie Marszałek *Jourdan* w radzie woienney, maiącey rozstrzygnąć los Marszałka *Ney*. —

Niedaleko *Dijon* zabito znowu niedawno dwóch Oficerów Austryackich.

Stracono iuż kilku z liczby morderców, którzy usiłowali w *Nismes* napiętnować cechą hańby wiek tolerancyi. Spalono także kilka wsiów zbuntowanych. — Obiecuią sobie złote góry po nowey izbie Reprezentantów. Składa się ona teraz, mniemaią, z samych poczciwych mężów, którzy się szczerze zaymować będą sprawą oyczyzny. — Bonapartyści południowey *Francyi* rozgłaszaią niedorzeczną wieść, iż woyska Austryackie nadciągaią w celu wykrzyknienia *Napoleona* wtórego Cesarzem *Francyi.*

Dnia 6. Września.

Wczoray po mszy, przyimował Król na sali tronu Deputacye Kollegiów obiorczych.

Ustawą Królewską z dnia 4. t. m. zwołane zostały Izby Parów i Deputowanych na dzień 25. Września.

Xiężna *Wagram* była onegday u Króla.

Słychać, iż Xiążę *Richelieu* przeznaczony iest na Ministra spraw zagranicznych, Generał *Clarke* na Ministra woyny, Pan *Lainé* na Ministra sprawiedliwości, Pan *Vaublanc* na Ministra spraw wewnętrznych, Pan *Cazé* na Ministra policyi.

Xiężniczka *Talleyrand* niepowróci do *Paryża*, lecz pozostanie w *Anglii.*

W *Montpellier* były krwawe zayścia, które burzenie się umysłów udowodniaią.

Marszałek *Moncey* udał się na rozkaz Króla do twierdzy *Ham*, gdzie, iak słychać, przez trzy miesiące zostawać będzie.

Pismo o poselstwie Biskupa de *Pradt* w *Warszawie*, tak iest powabne, że iuż w trzecim wyszło nakładzie.

Dnia 7. Września.

Obydway Cesarze, Król Pruski i młodzi Xiążęta domu Królewskiego obiadowali dziś u Xięcia *Hardenberga.*

Z Rzymu dnia 18. Sierpnia.

Przybył tu Kardynał *Fesch* z siostrą swoią *Letycyą.*

Z Londynu d. 25. Sierpnia.

Mówią powszechnie, iż będzie musiał przeyść bil dla upoważnienia rządu, do trzymania *Bonapartego* w ciągłey niewoli, gdyż podobne zdarzenie przez prawa Angielskie niebyło dotąd oznaczone. Jeden tylko tego rodzaiu wypadek za przykład przytoczony bydź może. *John Bernardi*, zwykle Maior *Bernardi* zwany, doniesionym został (w Marcu 1606), iż z *Blackburn*, *Meldrum* i kilku innymi, należał do spisku zamordowania *Wilhelma III.* Zaprowadzono go do więzienia w *Newgate*, niewysłuchawszy go wprzódy. Wydano akt upoważniaiący Królowę *Annę* do trzymania go w więzieniu. Po iey śmierci nowe bile, ieden po drugim, upoważniały *Jerzego I.* i *II.* do takowego postępowania. *John Bernardi* umarł roku 1736 w więzieniu, siedziawszy w nim przez lat 40ści bez wysłuchania.

List umieszczony w *Morning-Chronicle* twierdzi, że *Bonaparte* z naywiększą łatwością będzie mógł uyść z wyspy *S. Heleny*, gdyż przy piękney pogodzie morze w tamteyszey okolicy tak iest spokoyne, iż każdy czółn bardzo bezpiecznie daleko na morze popłynąć może. Tak więc *Bonaparte* snadno mógłby się dostać na czekaiący na niego okręt Amerykański. Gdyby się to stało, w ten czas mądrzy Panowie Admiralicyi powiedzieliby: Nikt tego niemógł przewidzić! lecz lud musiałby znowu złożyć 100 millionów, dla odprawienia iedney kampanii.

OBWIESCZENIE.

Gdy potrzebna dla tuteyszego więzienia aż do ostatniego dnia miesiąca Maia r. 1816, ilość iakich 150 sążni drzewa olszowego wraz ze zwózką, wy-

puszczona bydź ma naymniey żądaiącemu w entrepryzę, i tym końcem termin licytacyi na dzień 28. Września r. b. wyznaczony został, zaczém wzywamy wszystkich maiących zamiar podięcia się teyże, ażeby na rzeczonym terminie przed mianowanym Kommissarzem Wnym Radzcą Prefektury *Kulau* z południa od godziny 3. do 6. w sessyonalney izbie podpisaney Kommissyi Regiencyiney stawili się, i po przełożeniu im warunków licytacyi oświadczenia swe do protokułu złożyli, po czém, ieżeliby inne ważne nie zaszły powody, z naymnieyżądaiącym kontrakt entrepryzy zawartym zostanie. Poznań dnia 12. Września 1815.

Królewsko-Pruska Kommissya Regencyina.

Obwieszczenie. Na dziedzińcu tuteyszego Królewskiego magazynu, przedanym publicznie zostanie za gotową w grubey Pruskiey monecie zapłatą w dniu 22. m. b. z południa o godzinie 3, gniady wałach, używany do zwóżki przy magazynie, który teraz do tego nie iest iuż potrzebny, a który do ciągnienia iescze bardzo dobrze użytym bydź może i żadney nie ma wady.

Poznań dnia 15. Września 1815.

Królewsko-Pruski Urząd legumin i obroków.

Obwieszczenie. Na terminie dnia 25. t. m. z południa o godzinie 3., w tuteyszym Królewskim magazynie

492 korcy kaszy ięczmienney,

którey na żywność dla woyska Królewskiego użyć więcey nie można, ryczałtem lub cząstkowo na paszę dla bydła publicznie naywięcey ofiaruiącemu przedane zostaną. Komu na tém zależy, zechce się rzeczonego dnia i godziny w Królewskim Magazynie stawić, i po zobaczeniu kaszy ofiarę swą do wywodu słownego podać, po czém takowa z zastrzeżeniem approbacyi naywięcey ofiaruiącemu wydaną zostanie. Warunki te są: niezwłoczna zapłata w Pruskiey grubey monecie, niezwłoczne wywiezienie kaszy z Magazynu, i dotrzymanie naywiększey offerencyi.

Poznań dnia 15. Września 1815.

Królewsko-Pruski Urząd legumin i obroków.

Obwieszczenie. Dnia 27. t. m. z południa o godzinie 3. w tuteyszym Królewskim Magazynie:

16 korcy otręb pszennych,

16 korcy otręb żytnych,

6 korcy stochmalu i

75 korcy pośladu żytniego,

naywięcey ofiaruiącemu za gotową zaraz zapłatą w grubey monecie, ryczałtem lub częściami publicznie przedane zostaną. Otręby szczególniey dobre, korzystnie na paszę bydła użytemi bydź mogą. Poznań dnia 15. Września 1815.

Królewsko-Pruski Rząd legumin i obroków.

UWIADOMIENIE.

Przypadaiący na S. Franciszek, to iest: dnia 5. i 6. Października r. b. iarmark w mieście *Rawiczu*, niemogąc się odbydź dla zachodzących świąt żydowskich Nowego roku, odłożony został na 9. i 10. Października, to iest, na Poniedziałek i Wtorek po dwudziestey Niedzieli po S. Troycy, o czém handluiąca Publiczność się uwiadomia.

Rawicz, dnia 13. Września 1815.

Dyrektor Policyi i Burmistrz miasta.

Uwiadomienie. Pół mili od miasta stołecznego Poznania 30 do 60 włok Magdeburskich dobrey rodzayney ziemi z wolney ręki poiedynczo lub w całkowitości, za mierną cenę maią bydź zaprzedane. O warunkach dowiedzieć się można u Jmci Pana *Vettra*, Oberzysty w Poznaniu zamieszkałego. Dań w Poznaniu d. 16. Września 1815.

Uwiadomienie. Wzywaią niżey wyrażeni Syndycy Upadłości JPana *Fryderyka Wossidlo* tuteyszego Aptekarza wierzycieli tych, którzy się na terminie usprawiedliwienia swych należytości dnia 27. Kwietnia 1813 r. niestawili, na nowo w tey mierze wyznaczonym terminie, gdy Justitium zostało uchylone, przed JWnym *Lewinskim* Prezesem Trybunału Handlowego, iako Kommissarzem tey upadłości w staneyi tegoż tu w *Poznaniu* dnia 20. Listopada r. b. o godzinie 3ciey po południu osobiście lub przez Pełnomocnika z dowodami potrzebnemi swych pretensyi się zgłosić; gdyż w przeciwnym razie stósownie do Art. 77. Tit. 1go Księgi III. Kodexu Handlowego od Percepcyi przy Dystrybucyi tey massy będą musieli bydź wyłączonemi: także i ci, którzy swe należytosci iuż poudowodniali, wzywaią się ninieyszem, ażeby przepisowi Art. 71. loc. cit. zadosyć uczynili; ci zaś, których pretensye w całkości lub w części są zaprzeczonemi, ażeby aż do tegoż terminu o rozstrzygnienie swych Praw w Trybunale Handlowym

sukcesyiym się wystarali, ponieważ by rownież do Percepcyi niemogli bydź przypuszczonemi.

Poznań dnia 18. Września 1815 roku.

Biedermann, Patron p. Tryb. D. P. *Freudenreich*. Kupiec i obyw. Pozn.

Do przedania. Kamienica pod Nrem 262. na rogu Psiey i Gołębiey ulicy, iest z wolney ręki do przedania. O bliższych okolicznościach dowiedzieć się można u Dziedzica w domu JPana *Spalding* pod Nrem 133. przy Komedyalni.

OBWIESZCZENIE.

W skutek wyroku Trybunału Cywilnego Departamentu Bydgoskiego z dnia 15. Sierpnia r. b. na żądanie Ur. *Katarzyny* owdowiałey *Puhanowey* w *Bydgoszczy* mieszkaiącey, iako beneficyalney Sukcessorki syna s. p. *Karola Puhana*, za ktorą Ur. *Rafalski* Patron z *Bydgoszczy* stawaé będzie.

Ia podpisany:

Ferdynand Küster, Woźny przy Trybunale Cywilnym Departamentu Bydgoskiego, w *Bydgoszczy* na Gdańskim przedmieściu pod Nr. 30. zamieszkały, nominowany przez Patent d. d. 14go Czerwca 1813 roku.

Zapozwałem niniéyszym wszystkich z urzędowania s. p. *Karola Puhana*, Konserwatora Hypotek Departamentu Bydgoskiego, do osoby iego, iako Konserwatora pretensye maiących, aby w przeciągu trzech miesięcy pretensye takowe sposobem prawem przepisanym, do Trybunału Cywilnego Departamentu Bydgoskiego, w *Bydgoszczy* posiedzenie swoie maiącego podali, i przeciwko wymazaniu i wydaniu kaucyi s. p. *Karola Puhana*, iako konserwatora oppozycyą założyli, i z Ur. *Puhanową* się rozprawiali, ponieważ w przeciwnym razie kaucya taż, ieżeli w Hypotece zapisana, wymazaną i wydaną będzie.

Obwieszczenie. Podpisany Notaryusz wyrokiem Prześw. Trybunału Poznańsk. d. d. 3go Stycznia r. b. zapadłym i uchwałę Rady familiyney d. d. 11. Października 1814 potwierdzaiącem do sprzedaży przez publiczną licytacyą gospodarstwa okupniczego do pozostałości zmarłych w *Miłosławie Frederyka i Karoliny z Schultzów* małżonkow *Thiele*, a teraz nieletniemu ich synowi *Robertowi Thiele* (którego mieszkanie prawne u opiekuna JP. *Dawida König* Pastora w *Lwowka* obranem iest) należącego w *Miłosławie* Pttu. Międz. pod Nr. 5. sytuowanego, z $2\frac{1}{2}$ huby i 6 morgow Chełm. z 2 domów mieszkalnych, 2 stodoł i innych budynkow gospodarczych składaiącego się, przez biegłych na 1650 Tal. 11 dgr. otaxowanego, delegowany, do odbycia tey licytacyi i przygotowawczego przysądzenia termin na *dzień 24. Października* r. b. in fendo *Miłosław*, w pomieszkaniu pozostałości zrana o godzinie 9tey wyznaczywszy, wzywa wszystkich osiadłość powyższą nabydź sobie życzących, oraz i opiekunow nieletniego *Roberta Thiele* iako to: JP. *Dawida König* Pastora z *Lwowka* i *Chrystyna Weckę* kantora z *Miłosława*, aby na Terminie rzeczonem w mieyscu i czasie wyżey oznaczonem stawili się, pierwsi dla podania do Protokułu swych licytów, ostatni dla przypatrzenia się przedsięwziętey licytacyi, która od Summy 1650 Tal. 11 dgr. zaczynać się będzie, z tem zapewnieniem: iż naywięcey ofiaruiącemu nieruchomość *quaest.* przygotowawczo przysądzona zostanie. Zbior obiaśnień taxa i kondycye przedaży w Biorze podpisanego Notaryusza w Międzyrzecu pod liczbą 73 każdego czasu przeyrzeć można. Międzyrzecz dnia 12. Września 1815.

Królewsko-Pruski W. Xstw. Pozn. Notaryusz Publiczny Pttu. Międzyrzeckiego,

J. Wroński.

Ostrzeżenie. W Gazecie Poznańskiey Nr. 72. z dnia 9. m. i r. b. i poprzednich, umieszczone było obwieszczenie przez Opiekunów nieletnich Sukcessorow s. p. *Ludwika Lesińskiego* sprzedaży przez publiczną licytacyą Domu w *Kościanie* w rynku Nr. 25. stoiącego, z dwiema podłużnemi ścianami murowanemi. — Ostrzega się niniejszym chęć maiących nabycia tego domu, iż ściana iedna z wymienionych iest kosztem podpisanego wymurowana, a zatym iego własnością, i że dopiero po zapłaceniu połowy kosztow stosownie do Art. 660 Kod. Napol. może bydź wspolną.

w Kościanie dnia 16. Września 1815.

Dygasiewicz.

Ukradzione klacze. W nocy z 13go na 14ty Września ukradziono dwie źrebice kasztanowate w trzecim roku ze stadniny od klaczy cugowych, obydwie miały podługowate łysiny na czole, po iedney nodze białey, grzywy i ogony konopiate. Uprasza się wszelkich Zwierzchności gdy te będą dostrzeżone, aby dana była wiadomość do Dominium *Barda* pod *Wrześnią*.

D O D A T E K
D O
Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego
Nro. 75.

OBWIESCZENIE.

Trybunał Cywilny Departamentu Poznańskiego wydał w dniu 10tym Maia r. b. na powództwo Sukcessorów *Klimeckich* po nastąpionem poprzedniczo wyszukiwaniu i udowodnieniu, w skutku Artykułu 115 i 119 Kodexu Cywilnego wyrok stanowczy, ogłaszaiący nieprzytomność znikłego iuż od wielu lat *Karóla Klimeckiego*, co stosownie do Artykułu 118 pomienionego Kodexu do publiczney podaie się wiadomości.

w Poznaniu dnia 30. Sierpnia 1815.

Królewski Vice-Prezes Naywyższego Sądu Appellacyinego, iako Kommissarz do organizowania Sądownictwa w Wielkiém Xięstwie Poznańskiém,

Schönermark.

OBWIESCZENIE.

Stosownie do Artykułu 118 Kodexu Cywilnego podaie się ninieyszém do wiadomości publiczney, iż Wydział 2gi Trybunału Cywilnego Departamentu Bydgoskiego na powództwo *Joanny* z *Włodków Mindowey*, wydał pod dniem 20tym Lipca r. b. po nastąpionem poprzedniczo wyszukiwaniu i zachowaniu przepisanych w tey mierze prawem formalności w skutku Artykułu 119 Kodexu Cywilnego, wyrok ogłaszaiący nieprzytomność męża powódki *Jana Wilhelma Minde* od roku 1806 znikłego.

Poznań dnia 30. Sierpnia 1815.

Królewski Vice-Prezes Naywyższego Sądu Appellacyinego, iako Kommissarz do organizowania Sądownictwa w Wielkiém Xięstwie Poznańskiém,

Schönermark.

Poszukiwanie kondycyi. Człowiek młody bezżenny, umieiący ięzyk Polski, przytém maiący wiadomości ięzyka Niemieckiego, Francuzkiego, Łacińskiego, Jeografii, Historyi, Arytmetyki i t. d. życzy sobie służby prywatney. Nayprędszą wiadomość powziąść można w tuteyszey Expedycyi Gazet.

Uwiadomienie. Mamy honor donieść Szanowney Publiczności, iż w skutek otrzymanego od Naywyższey Zwierzchności pozwolenia, od dnia 1. Listopada r. b. założemy Instytut edukacyi dla Panienek; upraszamy więc Szanownych rodziców, chcących powierzyć nam edukacyą swych córek, ażeby pod Nrem 75 w rynku na drugiém piętrze aż do S. Michała, od tego zaś czasu pod Nrem 92 na pierwszém piętrze zgłaszać się raczyli.

Poznań dnia 5. Września 1815.

Henrietta Schneкönig.
Julia Stremler.
Joanna wdowa *Stremler.*

UWIADOMIENIE.

Pewna osoba życzy nabyć maiętności gruntowey w Wielkiém Xięstwie Poznańskiém, pod warunkami następnemi:

1. Maiętność mą bydź dziedziczną, mieć kilkaset korcy wysiewu oziminy, prawo założenia browaru lub gorzelni, cokolwiek własnego lasu, dostatek łąk, i t. d.
2. Ma się znaydować w bliskości iakiego znacznego miasta, n. p. *Poznania*, *Gniezna*, *Inowrocławia*, *Bydgoszczy*, i t. d., oraz blisko rzeki lub ieziora dla ryb i inney wygody domowey.
3. Inwentarz cały ma się pozostać przy gruncie bez wyiątku, ażeby zupełnie kompletne mogło się obiąć gospodarstwo.
4. Wartość ogólna tey maiętności, mogąca wynosić sto tysięcy do dwóch kroć sto tysięcy Złł. polskich, w następny sposób wypłacaną będzie:
   - *a*) Kupuiący przy obięciu maiętności, to iest w dniu S. Jana 1816. wypłaca zaraz w gotowiznie 40 lub 50,000 Złł. pol.
   - *b*) Przeymuie na siebie wszelkie długi, landszaftowe lub prywatne, na gruncie hypotekalnie zapisane.
   - *c*) Resztę summy sprzedaiącemu należyć mogącey, obiecuie przy kaucyi, za lat kilka wypłacić.

Ktokolwiek pod temi warunkami życzy sprzedać swoią posiadłość, raczy się niezwłocznie zgłosić do uproszonego w tym interessie Pośrednika, Wielmożnego *Wolańskiego*, Kapitana woysk Polskich, w *Włocławku* nad Wisłą.

Przedaż.

Wydział Sporny Sądu Pokoiu Powiatu Pyzdrskiego

z mocy upoważnienia Prześwietnego Trybunału uwiadomia Szanowną Publiczność, iż pozostałość ruchoma niegdy Xiędza *Michała Chryniewieckiego*, składaiąca się z inwentarza bydelnego, garderoby, bielizny, pościeli, sprzętów domowych i gospodarczych, na dniu 7. Października r. b. w mieście *Słupcy* plus offerenti za gotową zapłatę sprzedaną będzie.

Pyzdry dnia 2. Września 1815 r.

Ryll, Podsędek.
Jaźdźewski,
Pisarz Wydziałowy.

Do przedania. Wydział Sporny Sądu Pokoiu Powiatu Wschowskiego podaie do wiadomości publiczney, iż dom wraz z sadkiem pod liczbą 65. na ulicy dworskiey w *Święciochowie* położony, do pozostałości niegdy *Antoniego Schultz*, byłego kopacza, tamże bezpotomnie zmarłego, należący, i na dzieci małoletnich brata iego iedynego niegdy *Jozefa Schultz*, byłego rolnika w *Święciochowie*, przypadłey, przez Biegłego przysięgłego na Złł. 300 polskich oceniony, na żądanie *Rozyny* z *Schlafkow* owdowiałey *Schultz*, Opiekunki naturalney, i *Jozefa George*, rolnika w *Święciochowie*, iako Opiekuna przydanego małoletnich dzieci niegdy *Jozefa Schutz*, i po zadeterminowaniu Rady familiyney przez Prześwietny Trybunał Cywilny Departamentu Poznańskiego utwierdzonym, dnia 17. Pazdziernika roku bieżącego o godzinie 9tey zrana w audyencyi Sądu swego na mieyscu posiedzenia, a to w kamienicy pod liczbą 279. na ulicy Zakonney w *Wschowie* publicznie przedany będzie, i przysądzenie przygotowuiące domu tegoż więcey daiącemu pod warunkiem natychmiastney wypłaty pieniędzy kupna w monecie grubey brzmiącey kurs maiącey Pruskiey i poniesienia kosztów licytacyinych nastąpi.

w Wschowie dnia 5. Września 1815.

Polfus, Podsędek. *Rohrmann*, Pisarz.

Do przedania. W moc wyroku Prześwietnego Trybunału Cywilnego Departamentu Poznańskiego dnia 18. Sierpnia 1815 r. wydanego, przedane będą drogą publiczney licytacyi: domostwo w mieście *Rakoniewicach* na ulicy Zamkowey pod liczbą 78 stoiące, na Złotych pol. 600 ocenione; plac do zabudowania przy domu tym leżący, szeroki od ulicy łokci 16, a długi aż do uliczki tylney, na którym drzewa rodzaynego stoi sztuk kilka, oceniony Złotych polskich 200, gruntu morgów cztery i prętów dwieście dwadzieścia ośm, miary Chełmińskiey, tamże pod miastem *Rakoniewicami* przy gruntach *Gottliba Wache* z iedney, i *Jana Szulca* z drugiey strony, oceniony Złotych pol. 1140, i ogrod przed wyżey powiedzianym gruntem leżący, trzymaiący prętów pięćdziesiąt sześć, teyże samey miary, oceniony 180 Złł., do nieletnich dzieci po *Macieju Gabriel* pozostałych należące, których Opiekunami są, pierwsze, matka nieletnich *Dorota* z *Hartmanów* owdowiała *Gabriel*, w domu pod Nrem 78, i *Gottlib Hermann* młynarz i obywatel, oboie w *Rakoniewicach* mieszkaiący; licytacya wyżey wymienionych nieruchomości uskutecznioną zostanie przez niżey podpisanego Notaryusza Powiatu Kościańskiego, w *Kościanie* Nro. 25 mieszkaiącego; do którey licytacyi termin przygotowuiący na dzień 4. miesiąca Października w mieście *Rakoniewicach* w domu pod Nrem 78 wyznaczonym został. Wzywaią się zatém chęć do kupna maiący, aby się na terminie wyżey naznaczonym w *Rakoniewicach* stawić raczyli, a więcey daiący za gotowe pieniądze kupno uzyska.

Dan w *Kościanie* dnia 4. Września 1815.

J. Zgorzalewicz.

Do przedania. Upoważniony zleceniem Prześ. Trybunału Cywilnego Departamentu Poznańskiego z dnia 18. Sierpnia b. r. liczby 786, nieruchomości po Sław. *Zuzannie z Ottomanczyków Badoskiey*, aktem Rady familiyney w Sądzie Pokoiu Powiatu Srodzkiego dnia 5. Maia b. r. sporządzonym obięte, w mieście *Srodzie* się znayduiące, drogą publiczney licytacyi dnia 28. Września b. r. w *Srodzie* z zachowaniem prawnych formalności przedawać będzie; na który dzień ochotę mieć mogących zaprasza się, którzy o kondycyach do dopełnienia przepisanych, u podpisanego z łatwością dowiedzieć się mogą.

w Srodzie dnia 8. Września 1815 r.

Bąkowski, Pod. Z. N.

Do zadzierżawienia. Urząd leśny Komornicki w Powiecie Poznańskim uwiadomia nińieyszém Szanowną Publiczność, że polowanie małe na obszarach Ekonomii Obornickiey, iako to: na

Komornikach, *Kotowie*, *Plewiskach*, *Fabianowie*, *Głuchowie*, *Gołusku*, *Chomęcicach*, *Wypalence*, *Junikowie*, *Budzisku*, *Swierczewie*, *Żabikowie*, *Lossowie*, *Ławicy* i *Ottowie*, nadal plus licitando częściami zadzierżawione bydź ma, do czego termin na dzień 25. t. m. zrana o godzinie 9tey w Urzędzie Ekonomicznym w *Komornikach* wyznaczony. Uprasza się zatém miłośników myśliwstwa, ażeby się wyż wyznaczonego dnia stawili, swoie ofiary podali i może się naywięcey daiący spodziewać, że po approbacyi wyższey zwierzchności natychmiast przybicie nastąpi.

Urząd Leśny Komornicki.

w *Ottowie* dnia 11. Września 1815.

Otto,
Królewski Nadleśniczy.

Zatrzymany koń. Wiadomo czyni się ninieyszém, iż człowiekowi niemogącemu się dostatecznie wylegitymować z własności konia myszatego wałacha w iarmark przeszły, to iest 24. Sierpnia r. b., zatrzymany został, który gdy dotąd niepowraca, dowodzi, że koń ten kradzionym bydź musi. Wzywa się zatém Właściciela, aby naydaley w przeciągu 4rech tygodni do Sądu podpisanego zgłosił się, a po udowodnieniu własności i zaspokoieniu kosztów utrzymywania, każdego czasu konia odbierze.

Dan w Gnieźnie dnia 1. Września 1815.
Król. Pruski Sąd Sporny Powiatu Gnieźnińskiego.
Wodecki, Podsędek.

LIST GONCZY.

1. Józef, właściwie Piątek, a inaczey Rauza zwany, włoscianin z wsi Jaskułek Powiatu Odolanowskiego, lat 43 liczący.
2. Michał Laskowski, inaczey Moskal, nazywaiący się, lat 24 liczący, rodem z Lublina, ostatnie zamieszkanie iego w gminie Kęszyckiey.
3. Woyciech, Grzegorz Skorupa, alias Grzegorz Goral, włościanin, lat 34 liczący, rodem z wsi Pawłowic w Śląsku, a późniey w kraiu tuteyszym zamieszkały, wraz z żoną i dzieckiem przy piersi.

Wszyscy o rozmaite kradzieże obwinieni.

4. Józef Banaś, lat 30 liczący, włościanin, zagrodnik z wsi Węgier Powiatu Odolanowskiego, o napaść na publiczney drodze i łupiestwo obwiniony.

Wszyscy ci zbrodniarze w ciągu toczącey się indagacyi osadzeni w więzieniu w ratuszu mieście Ostrowie Niemieckim, w nocy z dnia 6. na 7my Września r. b. wyłamawszy mur, uciekli; których opis iest następuiący:

Pierwszy Józef Rauza, alias Piątek, wzrostu wysokiego, cienki i smagły, włosów i brwi czarnych, oczu siwych, twarzy ściągłey, ogorzałey, nosa dużego, wąsów rudawych, brody takieyż, rzadko porastaiącey. Odzież ma takową: sukmanę białą potarganą, spodnie płócienne długie, i dwie koszule na sobie, kaftan niebieski sukienny, felpą zieloną obkładany; kapelusz modny czarny, boso.

Drugi Michał Laskoski, alias Moskal, robotą strycharską i pilarską zaymuiący się, wzrostu dobrego, rąk i nóg prostych, na głowie włosów czarnych długich kędziorawych na samych końcach, brwi czarnych, oczów niebieskich, nosa długawego, twarzy pociągłey, wąsa nieco dopiero porastaiącego, nogę lewą w stopie ma przebitą od pieńka. Odzież iego: na głowie kapelusz czarny wysoki, płaszcz sukienny biały, z kołnierzem na ramiona opuszczonym, na guziki w takież sukno obszyte zapinany, westka i spodnie granatowe sukienne, westka na guziki okrągłe żółte iednym rzędem zapinana, na szyi chustka kolorowa iedwabna, tło koloru kafowego, w brzegach z szlaczkami, miał także, lecz nie na nogach, boty dobre z obcasami, ćwiekami podbite.

Trzeci dwóch imion, Woyciech, Grzegorz Skorupa, alias Goral, wzrostu średniego, plec i piersi szerokich, włosów na głowie ciemnych, z tyłu i boków długich, na końcu kędziorawych, a nad czołem ucinanych, twarzy okrągłey krótkiey, brwiów czarniawych szerokich, oczów niebieskich, nosa krótkiego szerokiego, wąsów białawych rzadkich, i brody takieyż rzadko zarastaiącey; naybardziey po tém znaczny, że dwa palce u lewey ręki, pierwszy i drugi od wielkiego palca do połowy ma ucięte dawno i zagoione, figury prostey, rąk i nóg zdrowych prostych. Odzież iego: na głowie kapelusz czarny wypłowiały, sukmanę sukienną biało-szarawą starą, na guziki zapinaną, koszulę lnianą, spodnie parciane, boso.

Tenże trzeci zbrodniarz ma żonę z dzieckiem przy piersi i z nią się włóczy; ta iest wzrostu małego, nieco brzuchata, po polsku dobrze wymawia, rąk i nóg zdrowych prostych. Odzież iey bardzo nikczemna, koszula podarta, dziecko przy piersi tylko płótna kawałkiem okrywa, boso.

Czwarty Józef Banaś, z wsi Węgier, wzrostu średniego, rąk i nog zdrowych, figury prostey,

włosow na głowie z tyłu i boków długich, a z przodu nad czołem ucinanych, czarnych, brwi czarnych, czoła średniego, nosa pomierno-długiego, oczów szarych czyli iaskrawych, wąsow czarnych, na dół opusczonych, z włosów żołtawych czyli rudawych i nieco szrenitych i w końcu białawych, składaiących się, na brodzie i po bokach twarzy czarno-zarastaiący, a mieyscami włosy iuż białe maiący, obrosły. Odzież iego w czasie aresztu: kapelusz czarny z niską głową, daszkiem szerokim, chłopski, sznurkiem białym związany, sukmana granatowa sukienna iuż stara, na haftki zapinana, pod tą koszula lniana, pod szyią czarną tasiemką zawiązana, spodnie parciane, bótow niema.

Gdy zwyż wymienieni inkulpaci, a mianowicie pierwszy, drugi i trzeci, iuż kilkakrotne kradzieże popełnili, i przez wyroki Sądowe karani byli, i na nowo kradzieżą się trudnią, i wielce są szkodliwi Publiczności, zatém Sąd podpisany wzywa wszelkie Władze cywilne i woyskowe, aby pilne dali na tychże zbrodniarzy baczenie, a po uięciu ich, do Sądu Policyi Prostey Powiatu Odolanowskiego, posiedzenie swe w mieście Ostrowie Niemieckim odbywaiącego, pod ścisłą strażą dostawić raczyli.

Ostrów dnia 7. Września 1815 r.

Sąd Policyi Prostey Powiatu Odolanowskiego.

Chmielewski, Podsędek. Morawski, Pisarz.

List gończy. Nieiaki Rodewald, niemaiący stałego pomieszkania, różne kradzieże, a wspólnie z Samuelem Bergmann iuż uwięzionym, dnia 3. Listopada r. z. w boru między Kębłowem i Swiętném Powiatu Babimostkiego popełnił zabóystwo z łupiestwem połączonego. Gdy na schwytaniu tego niebezpiecznego zbrodniarza bardzo wiele zależy, rekwiruie się zatem wszelkie władze tak Woyskowe iako i Cywilne, aby iaknaymocniey na niego i zwykle towarzyszącą mu żonę baczne mieli oko, a w przypadku dostrzeżenia ich aresztować i pod ścisłą strażą do fronfestu tuteyszego odesłać kazać raczyły.

Opis: Jakób Rodewald, alias Horn, Morgenstern i Jakób nazwany, liczy około lat 50, iest niskiego siadłego wzrostu, twarzy okrągłey pełney, nieco ospowaty, włosów i oczów czarnych. W czasie popełnioney zbrodni miał na sobie czapkę z sukna granatowego z daszkiem, siwemi barankami obsadzoną; chustkę na szyi iedwabną czarną, surdut sukienny koloru szczupakowatego, pantaliony granatowe sukienne, bóty cielęce; mówi ięzykiem niemieckim i oraz cokolwiek polskim, zwykł nosić kiy. Rodewaldowa prawie o głowę wyższa od męża, piękney gładkiey twarzy, nosa wgiętego kończatego, włosów i oczów czarnych, zwykle na sobie nosi suknią cycową, na teyże tołub z ciemno-zielonego sukna i mówi tylko ięzykiem niemieckim.

Wschowa dnia 4. Września 1815.

Sąd Policyi Poprawczey Obwodu Wschowskiego.

D O D A T E K
DO
Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego
Nr. 75.

Ustawa Stęplowa dla całey Monarchii.

My FRYDERYK WILHELM, z Bożey łaski Król Pruski etc. etc.

Czynimy wiadomo| i podaiemyननieyszém do wiadomości:

Potrzeby kraiu; obszerność dotychczasowych ustaw Stęplowych; wprowadzenie powszechney wolności procederu, przez które opłaty parafowe i od biletów muzycznych ustaią; niedogodność, iż mało znaczące processa dotychczas częstokroć więcey co do papieru stęplowanego kosztowały, aniżeli processa wielkiey wagi; a nakoniec wzgląd na to, iż przedmioty mniey pięćdziesięciu talarów wynoszące dla ulżenia uboższey klasie ludu zupełnie od opłaty stępla maią bydź wyłączone; wydania nowey ustawy Stęplowey wymagaią.

Stanowimy przeto:

Artykuł 1.

Od dnia 1. Stycznia 1811. uchylaią się wszelkie dawnieysze ustawy tyczące się Stępla i należytości szarży, a niniejszy Edykt nabiera mocy.

Artykuł 2.

Gdy więc używanie nowego Stęplowego papieru zaczyna się od dnia 1. Stycznia r. n., wszyscy posiadaiący niepotrzebowany iescze papier stęplowany dotychczasowey formy, obowiązani wymieniać go od dnia 1. Stycznia do dnia 1. Lutego na nowy stęplowany papier w Urzędach akcyzy. Po dniu 1. Lutego wymiana ta niema mieysca.

Artykuł 3.

Pięcioraki iest gatunek Stępla.

1) Zwyczayny stępel;
Cena tego stępla iest niezawisłą od wartości przedmiotu;

2) Szczególny czyli szacunkowy Stępel;
Podwyższa się w miarę wartości przedmiotu, do którego potrzebny iest papier stęplowany wedle następnych przepisów;

3) Stępel w przedmiotach łaski;
Względem tego wkrotce osobne wydamy przepisy, ponieważ przedmioty w tey mierze całkowitey z innémi urządzeniami połączoney zmiany wymagaią.

Na teraz pobierane dotąd opłaty stępla i szarży całkiem się uchylaią, a uiszczaią się tylko należności tayney Kancellaryi i inne dawnieysze opłaty maiące iescze mieysce aż do nastania rzeczoney wyż zmiany;

4) Stępel Kart;

5) Stępel Gazetowy.

Artykuł 4.

Wszelkie prywatne i publiczne czynności, służyć mogące do użycia przed Sądem lub przed inną iaką Zwierzchnością, i przez którąkolwiek publiczną Władzę lub osobę wydawane, albo też do niey zanoszone, bądź że podpadaią oszacowaniu na pieniądze lub nie, bez wyiątku Stęplowi ulegaią.

Nie maią tu mieysca żadne excepcye, prócz tych, które w tey ustawie w Artykule 10. są wymienione.

Czynności pisane bydź powinny na samym Stęplowanym papierze, a dołączanie arkusza stęplowanego nie iest dozwolone; wyiąwszy do przedstawień. Gdyby iednakże przy zawieraniu kontraktów nie można dostać zaraz potrzebnego arkusza stęplowanego, może bydź takowy w przeciągu dni ośmiu dostawionym, lecz powinna go osoba sądowa zkassować i zaraz sumiennie na nim zaświadczyć, iż to w przeciągu dni ośmiu po zawarciu kontraktu nastąpiło.

Skoroby kraiowiec zrobił kontrakt za granicą na iaki obiekt w kraiu położony, naówczas w ośm dni po powrocie do państw Naszych ma bydź dołączony papier Stęplowany, a uskutecznienie tego którakolwiek osoba sądowa, iak się zwyż rzekło, zaświadczyć powinna.

Jeżeli do uzupełnienia przepisaney ceny stęplowey potrzebném iest dołączenie kilka arkuszy Stęplowanych, względem każdego arkusza powyższy przepis zachowanym bydź powinien. Oderznięte lub bez napisu arkusze stęplowane są nieważne.

Artykuł 5.

Stęplowanie papieru zapisanego iest zakazane. — Tymczasem w mieyscach, gdzie się odbywa Stęplowanie, może każden kazać stęplować niezapisany pargamin lub welinowy papier zwyczaynym i szacunkowym stęplem za opłaceniem zupełney iego ceny; innego zaś gatunku niezapisanego papieru niewolno kazać stęplować.

Artykuł 6.

(O zwyczaynym papierze Stęplowanym).

Zwyczayny papier stęplowany iest dotychczasowey wielkości, wyiąwszy Ceduły meldowania, które tylko ćwiartkę arkusza zaymuią.

(Forma i ogólne postanowienie).

Każdy arkusz opatrzony iest czarnym stęplem, wybitym u góry w środku raz przełamanego arkusza i obeymuiącym cenę i znak orła.

(Cena.)

Ceny zwyczaynego papieru Stęplowanego i stępla w przypadku zwyż rzeczonym, są: arkusz na dwa dobre grosze i na ośm dobrych groszy.

(Użycie).

1) Arkusz na 2. dobre grosze używanym bydź powinien do wszelkich przełożeń, Memoryałów, prośb, pism i podań, zanoszonych do Nas, Naszego Kanclerza Stanu, Ministrów, oddziałów Ministeryalnych, Kollegiów kraiowych, Sądów, zgoła do któreykolwiek publiczney Zwierzchności, iakiego bądź nazwiska, niewyłączaiąc Magistratów i poiedyńczych Urzędników, chociażby nawet we formie listu, skoro iest zamiar wyiednania urzędowego działania.

Używany bydź równie powinien do wszelkich ceduł meldowania przez obcerzystów Zwierzchności Policyiney, do zaświadczeń czeladzi, do paszportów dla niemaiętnych osób.

2) Arkusz na 8. dgr. służy:

a. do wszelkich expedycyi i rządowych czynności Ministeryów i ich różnych oddziałów, Kollegiów kraiowych, Zwierzchności Policyi mieyscowey i sądowniczych, słowem wszelkich Władz Administracyinych, nie wyłączaiąc Magistratów, iako też poiedyńczych Kommissarzów, bez względu na przedmiot (skoro ten wedle Artykułu 11. stęplowi ulega) n. p. do attestów, rapportów, patentów do wszelkich cessyi, kuratoriów, pokwitowań, działów, excytatoryów, zaświadczeń Kassy ogniowey, zaświadczeń urodzenia, inwentarzy czyli wykazów, legalizacyi dokumentów do użycia w kraiu i za granicą, attestów

meklerów, sądowych poleceń, paszportów, protokołów, rekwizycyi, rezolucyi, bądź w formie Autentyczney lub w odpisie dekretu wydawanych, testamentów i kodycillów, układów, także do iednostronnych deklaracyi bez różnicy, na ile wyliczone tu expedycye i czynności stósownie do następnych przepisów stęplowi szacunkowemu nieulegaią, do wierzytelnych kopiów, plenipotencyow i substytucyów (wyiąwszy uwolnione wedle Art. 11.) do zaświadczeń i wyciągów z ksiąg kościelnych i t. d.

W ciągu processu sporządzane przez Sąd protokuły i wydawane dyspozycye wolne są od stępla, skoro ktoś inny, prócz stron, nie iest obowiązanym do poniesienia kosztów stępla. Z wyłączeniem tego iedynego przypadku, używa się stępel tylko do udzielonych w autentyczney formie wyroków lub wyciągów wyroku dla stron. Nawet expedycya wszelkich wyroków w takich sprawach o pokrzywdzenie, które są uważane za bagatelne, ulega temuż stęplowi, podobnież wyroków w sprawach Kryminalnych, i absolutoria ab instantia skoro obżałowany maiątek posiada.

b. W czynnościach zasądowych wymienionego *sub a.* rodzaiu, do których należą także protokuły i expedycye Notaryuszów, takiż używa się stępel wedle wyłusczonych zwyż postanowień; prócz tego bierze się tenże stępel do listów wyzwolenia i zaświadczeń prywatnych.

Artykuł 7.

(Stępel szacunkowy. *A.* Forma.)

Papier stęplem szacunkowym oznaczony ma zwyczayną wielkość arkusza.

Wyłączenia:

1. Papier do kwitów, składaiący się z ćwiartki.
2. Papier wexlowy, tudzież papier do biletów handlowych, skryptów dłużnych, assygnacyów.

Jest to przedni papier listowy maiący $7\frac{1}{2}$ cala długości, $4\frac{1}{2}$ cala szerokości. Wszelki papier tego gatunku opatrzony iest z prawey strony u góry czarnym stęplem wartość oznaczaiącym, a poniżey suchym stęplem.

(*B.* O używaniu stępla szacunkowego.)

1) Przez Magistratury sądowe w processach; wyrok pierwszey Instancyi, w processach cywilnych, wyroki pierwszeństwa czyli klassyfikacyi, niemniey idące do akt specyalnych extrakty; daley protokuły ugodne, wszelkie czynności, którem się spór w sądzie kończy, ulegaią stęplowi szacunkowemu i na stęplowanym papierze pisane bydź powinny. Gdy zaś nadeydą doniesienia o zawartey zasądownie ugodzie, o zrzeczeniu się skargi lub prawa i doniesienia o nastąpioném uwolnieniu od skargi, obowiązany iest Decernent kazać dołączyć stępel szacunkowy, i napisać na nim dekret, przez któren repozycya aktów następuie.

Wyroki innych Instancyi wolne są od stępla. Jeżeli idący do akt wyrok pierwszey instancyi nie iest napisany na przyzwoitym arkuszu stęplowanym, powinien bydź tenże w przeciągu dni 8 pod uniknieniem ustanowioney kary do akt włączonym z wyrażeniem przedmiotu, w którym został skassowany.

Powód składaiąc awans na opędzenie kosztów, powinien opłacić w zupełności stępel szacunkowy lub dać rękoymię; toż i w niższych sądach 2giey klassy, którym nie wolno żądać awansu kosztów, powinny bydź pieniądze na stępel składane.

Stępel szacunkowy w processach

cywilnych stanowi się w następuiącym sposobie:

W przedmiocie 50 tall. incl. do 100 tal. excl. — 12 dgr.

W przedmiocie 100 tal. incl. do 200 tal. excl. — 1 tal.

W przedmiocie 200 tal. incl. do 300 tal. excl. — 2 tal.

i t. d. od sta do sta ieden talar od każdego sta.

W processach zaś wexlowych, exekucyinych i summarycznych pobiera się tylko połowa powyższey ilości stęplowey.

Jeżeli idzie o wynalezienie wartości w celu opłacenia stępla, dzieie się takowe stósownie do udzielonych poniżey przepisów; processa, których niemożna na pieniądze oszacować, ulegaią bez różnicy stęplowi szacunkowemu na 5 tal.; takowe sprawy o pokrzywdzenie, które nie są iako sprawy bagatelne uważane, ulegaią stęplowi szacunkowemu 10 tal.

W processach fiskalnych, skoro kara wynosi 4 tygodnie więzienia lub 50 tal. w pieniędzach, bierze się stępel szacunkowy na 2 tal., w przypadku wyższey kary służą następuiące niżey przepisy w sprawach kryminalnych.

W sprawach kryminalnych, skoro inkwizyt iest zamożny, powinien bydź brany stępel od 10 do 100 tal., wyrównywaiący stopniowi należytości od wyroku, ieżeli ten 10 tall. przechodzi.

We wszelkich przed 1. Stycznia następuiącego roku wytoczonych sprawach, oznaczaiąc stępel szacunkowy, potrącać się będzie papier stęplowany, który aż do 1. Stycznia do czynności ly sądowych wedle dawnych przepisów iuż użytym został. Jeżeliby użyty iuż stępel więcey wynosił, aniżeli nowy stępel szacunkowy, naówczas pozostaie się przy tém, ale też nienależy brać nadal papieru stęplowego do sprawy rozpoczętey.

2) Stęplowi szacunkowemu ulegaią daley:

Kontrakty o kupno dobr nieruchomych, lub rzeczowe prawa, Kontrakty zamiany w podobnychże przedmiotach, Kontrakty wieczystoczynszowe i wieczystodzierżawne, rezoluta adiudykacyine, Kontrakty spółki, mocą których iednemu lub drugiemu spółecznikowi grunt albo iakie zahipotekowane prawo przez spółkę iest odstąpione.

We wszelkich tych przypadkach, od 50 do 100 tall. kapitału używać należy arkusz stęplowany na 6 dgroszy do głównego exemplarza. Od każdego następnego sta pobiera się zawsze 6 dgr. więcey, rachuiąc przytém zaczęte sto za zupełne, tak iż n. p. od ilości kapitału 201 tall. płaci się stępel za 18 dgr.

Przy Kontraktach kupna bierze się ilość kapitału wedle summy kupna z włączeniem rękawicznego, i wartości zastrzeżonych użytków lub warowanych prestacyi, przy Kontraktach zaś wieczystoczynszowych i wieczystodzierżawnych, wyrachowaniem kapitału z czynszu lub kanonu w stósunku 5% z przydaniem ilości wkupnego. Jeżeli Kontrakt wieczystodzierżawny stanowi, iż po upłynieniu pewnego czasu nowy wciąg użytków zdziałanym, i wedle tego kanon uregulowanym bydź ma, naówczas pobiera się stępel iak przy czasowych dzierżawach. — Przy Kontraktach zamiany o grunta albo hypotekowane prawa, opłaca się stępel szacunkowy od tego obiektu zamiany, który z obudwóch naywiększą ma wartość. Do wynalezienia wartości nieruchomych gruntów lub rzeczowych praw, służy za zasadę ostatnia summa kupna; ieżeli tey pewnego niema śladu, taxa

landszaftowa; ieżeli tey niema, taxa naumyślnie sporządzić się maiąca, i od władzy mieyscowey co do miast, od władz powiatowych co do wsiów zaświadczona; co do budynków służy taxa towarzystwa ogniowego, skoro takowa zgadza się z prawdziwą wartością wczasie zawierania Kontraktu.

Przy Kontraktach o dożywotnie pensye, postępuie się iak przy Kontraktach kupna, chociaż za pensyą dożywotnią żadne grunta nie są oddane. Ustanowiona roczna pensya bierze się dwanaście razy i pół, i takim sposobem obliczą się na kapitał, od którego cenę stępla oznaczyć należy.

3) Główne exemplarze Kontraktów dzierżawnych i naiemnych, Kontraktów kupna o ruchome rzeczy, podobnież protokuły aukcyine, skoro roczna summa lub cena kupna 50 do 100 tal. włącznie wynosi, powinny bydź pisane na arkuszu stęplowanym w cenie 4 dgr. Stępel do expedycyi powiększa się od 100 do 100 o 4 dgr., a to przy Kontraktach naiemnych i dzierżawnych za każdy rok rachuiąc. Nie stanowi żadney różnicy, czy Kontrakt dzierżawy lub naymu na krótszy czas iak na rok zawartym został.

Ilość stałych danin pieniężnych, wynikaiąca z rzetelnego przez naszych dzierżawców dobr skarbowych obliczenia, odciąga się od summy dzierżawney przy dochodzeniu ilości stępla. Jeżeli prócz summy dzierżawney maią mieysce daniny w naturaliach lub daremszczyzny, naówczas obliczone bydź powinny na pieniądze, i przyrachowane do roczniey dzierżawy.

Główny exemplarz Kontraktów powinien się zawsze znaydować w ręku kupuiącego i dzierżawiącego. W przypadku wygotowania Kontraktu w więcey exemplarzach, naówczas gdy obiekt wynosi 50 włącznie, do 200 tall. wyłącznie, bierze się do nich arkusz na 2 dgr., przy większych obiektach zawsze na 8 dgr.

Prolongacyej na piśmie uważać należy bez różnicy czasu iak nowe Kontrakty.

4) Od wartości sukcessyi, legacyi, donacyi po śmierci, podobnież donacyi między żyiącymi przez układ na piśmie, które od poddanego Naszego Królestwa pochodzą, oraz przy spadkach lenności i fideicommissów, bez względu, czy nabywaiący iest kraiowcem lub cudzoziemcem, pobiera się:

1) Od Zstępnych, tudzież od przysposobionych dzieci, czwarta część talara od sta;
2) od Wstępnych pół od sta;
3) od rodzonych braci, siostr i ich dzieci, tudzież od przeżyiącego małżonka, iedno od sta;
4) od dzieci przyrodnich i ich potomstwa, dwa od sta;
5) od wszystkich innych krewnych, do których liczą się także pasierby, oyczymowie i macochy, trzy od sta;
6) od wszelkich niekrewnych, do których także szwagry i szwagrowe należą, ośm od sta.

Sukcessye, spadaiące na naszych poddanych z obcych kraiów, wolne są od tego stępla, podobnież sukcessye obcych podróżnych, w tuteyszych kraiach umieraiących. Jeżeli zaś zostawuiący sukcessyą cudzoziemiec był osiadłym w kraiu, naówczas opłaca się stępel od tey części sukcessyi. Toż samo nieruchomości, które zostawuiący sukcessyą kraiowiec za granicą posiadał, wolne są od stępla spadkowego.

Nieruchome dobra i rzeczowe prawa szacuią się w sposobie w Art. 7. *b.* przepisanym. Wartość maiątku ruchomego przyimuie się według Inwentarza

pozostałości, któren sukcessorowie złożą, a w potrzebie przysięgą utwierdzą.

Użytki i dożywotnie użytkowanie obliczaią się na pieniądze, przez wyrachowanie na kapitał biorąc roczną wartość dwanaście razy i pół.

Jeżeli zobopólny małżonków maiątek nie był oddzielnie zawiadywanym, i przeto wartość sukcessyi nie iest iawna, naówczas przeżyiący małżonek, czy odziedzicza w skutek testamentu, lub bez rozporządzeń testamentowych, — dowodny lub stwierdzony przysięgą wniesiony maiątek, albo w ciągu małżeństwa odziedziczony, a ieżeli iest mąż, w ciągu małżeństwa nabyty maiątek, odciągnąć może. Ten ogólny przepis służy także w przypadkach wspólności maiątku.

Gdy iedno z małżonków postanawia Sukcessorem drugie wraz z dziećmi w ten sposób, iż iedno lub drugie w przypadku przeżycia pozostaie dożywotnie w spokoynem i bezprzeszkodnem posiadaniu maiątku, który dopiero po śmierci iego poyśdź ma w podział pomiędzy dzieci, w tenczas stępel szacunkowy, iak przy użytkowaniu, ma bydź wykupiony.

Posiadacz sukcessyi pod własną obowiązany iest odpowiedzialnością, zaspokoić przez awans z massy należytość stęplową za siebie, współsukcessorów i legataryuszów, bez względu czyli podział sukcessyi iuż nastąpił lub nie. Opłata ma bydź uisczoną w przeciągu sześciu miesięcy od dnia tego, gdzie otwarcie spadku doszło iego wiadomości.

To samo uskutecznić powinien exekutor testamentu, i żadna Władza przed zaspokoieniem stępla szacunkowego nie iest mocną intabulować tytuł possessyi dla sukcessorów i legataryuszów w księgach gruntowych i hypotecznych.

Od każdego spadku i legatu, w których posiadanie wchodzi się dopiero po zgasłém prawie użytkowania, powinna bydź opłata stęplowa natychmiast uisczoną, a w przypadku wzbraniania się sukcessora lub legataryusza, przez Użytkuiącego zaawansowaną.

Sukcessorowie ostatniego maią atoli prawo domagać się zwrotu awansu tego wraz z prowizyą po 5 od 100 od właściciela po zgasłém prawie użytkowania.

Sukcessor cum beneficio, skoro podaie inwentarz pozostałości i wierzycieli zapozwać kazał, w ten czas dopiero obowiązany iest do opłacenia stępla, gdy się okaże, iż maiątek czynny przewyższa ilość maiątku biernego.

Zważaiąc, iż dla kredytu kupieckiego wyiawienie maiątku częstokroć bywa szkodliwém, kupcy i osoby interessami tego rodzaiu trudniące się, mogą u zwierzchniey Władzy Prowincyonalney wnieść o to, aby im wolno było summę aversyonalną za stępel szacunkowy zaspokoić, i na takowe prośby ile możności ma bydź wzgląd miany, skoro czyniona ofiara zostaie w prawdopodobnym stósunku do wielkości spadłey sukcessyi.

5) Stępel rachunkowy.

Do wszelkich rachunków nad 50 tal. potrzebny iest osobny stęplowany papier. Ten podwyższa się w następuiącym sposobie:

Do rachunków od 50 tal. włącznie do 100 wyłącznie — 2 dgr.

Do rachunków od 100 tal. włącznie do 200 wyłącznie — 4 dgr.

i t. d. przydaiąc 2 dgr. do każdego sta.

6) Stępel kwitowy.

Równy iest poprzedzaiącemu, i używany bez różnicy do wszelkich kwitów na wypłaty. Jeżeli się kwituie pod rachunkiem, niepotrzeba osobnego stępla. Powyższe ceny stępla rozciągaią się także do kwitów na pensye.

7) Do listów assekuracyinych przez kogo bądź wystawionych, gdy nagroda (Praemium) 50 tal. włącznie do 100 tal. wyłącznie wynosi — 12 dgr. i od każdego następnego sta pół od sta ilości nagrody.

8) Stępel wexlowy:

Każdy suchy wexel, bilet handlowy, list zastawny, hypoteczny zapis dłużny, obligacya i t. d., podlegaią takiemuż podatkowi i stopniowaniu, iak kwity.

Artykuł 8.

(O Stęplu Kartowym).

Zbywanie kart pozostaie iak dotąd Regałem, i handel niemi dozwolony tylko Dystrybutorom stępla.

Ceny Kart podwyższaią się w następuiącym sposobie:

1) Od wszelkich kart, których talia kosztuie 8 dgr. i wyżey, 2 dgr. do każdey talii.

2) Od kart niższey ceny iak 8 dgr. 1 dgr.

Obrzynanie wszelkich kart zakazane. (Porównać artykuł 11.)

Artykuł 9.

(Stępel Gazetowy).

Każdy poiedyńczy exemplarz gazety na początku kwartału, powinien bydź opatrzony stęplem na 6 dgr.

Stępel ten iest czerwony. Zostawia się do woli kantorów gazetowych dawać przed czasem papier do stęplowania w urzędach tym celem ustanowionych.

Zagraniczne gazety ulegaią Kwartalnie stęplowi szacunkowemu na 8. dgr. Należytość ściągaią Urzędy Pocztowe kwartalnie, wydaiąc utrzymuiącym gazetę sporządzony tym końcem osobno papier stęplowany na 8 dgr.

Na tym papierze zapisuie Urząd Pocztowy: komu, za iaką gazetę, i za iaki przeciąg czasu rzeczony papier wręczony został.

Artykuł 10.

(Wyiątki od użycia Stępla).

1) Wszelkie przedmioty niżey 1 50 tal. wyłącznie wynoszące, iakiegokolwiek one są nazwiska, wyłączone są od zwyczaynego i szacunkowego stępla.

2) Sprawy opieki, tak nieletnich iako też innych pod opieką zostaiących, wolne są od stępla, skoro z rrocznich dochodów maiątku po odtrąceniu wydatków na edukacyą i na utrzymanie nic niepozostaie.

Jeżeli z dochodów maiątku wynika remanent, używa się zwyczayny stępel.

Dopóki zachodzi wątpliwość, czyli dochody są dostatecznemi do powyższych celów, powinien stępel bydź pobierany, a w razie potrzeby o umorzenie wnosić należy.

3) Wszelkie czynności Władz publicznych, ściągaiące się do dobra ogólnego lub zarządu kraiu i iego dochodów, niemniey podania osób prywatnych w takichże przedmiotach, skoro prywatny ich interess nie iest z niemi połączony.

4) Wszelkie sprawy separacyine z wyłączeniem recessów, zwyczaynemu papierowi stęplowanemu ulegaiących.

5) Patenta procederowe stęplowi nie podlegaią.

6) Wszelkie nawzaiemne kwity Kass publicznych, niemniey wszelkie kwity z opłat do Kass publicznych lub gminnych wnoszonych.

7) Wszelkie kwity co do funduszów Ubogich, remissye i zapomogi w szczególnych klęskach, tudzież wszelkie w tey mierze czynności.

8) Wszelkie intermystyczne kwity, wydawane aż do wystawienia rocznego kwitu na pensye. Jeżeli prawo pobierania iey ustaie w ciągu roku, użyty bydź powinien stępel w pomiar czasu.

9) Wszelkie zaświadczenia ubóstwa, nie mniey czynności urzędowe tyczące się takich osób, które prawo ubóstwa pozyskały.

10) Substytucye Justyc-Kommissarzów do poiedyńczych terminów w processach.

11) Listy i korrespondencye, książki kupieckie, rachunki opiekuńcze i inne interessa opieki we względzie stępla szacunkowego.

Artykuł 11.

(Kary.)

Nieużycie stępla w przypadkach, w których go prawo przepisuie, ten za sobą niesie skutek, iż żadna skarga nie może bydź na podobnych czynnościach gruntowaną, i żaden z nich dowód czerpanym; chyba, iżby przezto kto inny, iak właściwy posiadacz prawa, bez winy którego zaniedbano użyć przepisanego stępla, w prawach swoich poniósł uszczerbek, lub też że w to wchodzą osoby, za któremi legalny mówi domysł, iż nieposiadaią znaiomości prawa, lub w przypadku dostatecznego udowodnienia, iż w chwili robienia tranzakcyi i t. d. nie można było dostać stęplowanego papieru i dostawić go w przeciągu dni 8. artykułem 4tym postanowionych. W szczególności ma mieysce wyiątek przy rozporządzeniach ostatniey woli; i utrzymuie się przepis powszechnego prawa kraiowego Tom. 1. tyt. 12. §. 159. tak dalece, iż nieużycie papieru stęplowanego pociąga wprawdzie za sobą wskazane prawem kary we właściwych przypadkach, lecz nigdy nie pociąga za sobą nieważności Testamentu lub Kodycillu.

Kara pieniężna za nieużycie papieru stęplowanego, skoro czworaka wartość nieużytego stępla niedochodzi talara, wynosi ieden talar, nierachuiąc w to dołączyć się maiącego stępla. Równa kara ma mieysce, gdy summy stęplowi ulegaiące zostaną poczęstkowane, ażeby ie uwolnić od stępla, a przezto skarb na dochodzie stęplowym oszukać.

W przypadku użycia stępla niższey nad przepisaną cenę, powinien brakuiący stępel bydź uzupełniony i poczwórna wartość uzupełniaiącego się stępla za karę opłacona. — Każda władza, którey takowy przypadek wiadomym będzie, obowiązana iest nakazać dopełnienie tego przepisu.

Kto w przeciągu postanowionego artykułem 7. sub 4. czasu niezałatwia stępla spadkowego, lub z dostatecznych powodów dopraszał się o przedłużenie terminu, ma bydź przez zwierzchność na iego koszt excytowany, i ieżeli w przeciągu ośmiu tygodni przypomnieniu temu zadosyć nieuczyni, winien uiścić podwóyną wartość stępla.

Niestęplowane karty do grania konfiskuią się; kto ie wprowadza, rozpowszechnia lub posiada, płaci 10. tal. kary od każdey talii.

Gospodarze domów zaiezdnych, utrzymuiący kawę i t. d. dozwalaiąc w swych domach grania takiemi kartami, równey ulegaią karze.

Donosicielowi należy się połowa przepisaney kary.

Kto karty obrzyna, opłaca ich wartość, i poczwórną ilość za karę.

Handel papierem stęplowym i kartami do grania bez szczególnego na to pozwolenia rządu Prowincyalnego, zabroniony iest pod karą konfiskaty.

Zaleca się wszystkim władzom woyskowym i cywilnym, tudzież osobom urzędy sprawuiącym, ażeby się do tey ustawy stęplowey stósowały, i punktualnego iey dopełnienia ściśle przestrzegały, we wszelkich przypadkach, gdzie przepisanego stępla niedostaie, karę stęplową ściągały, i żadnego poniekąd nie wydawały prędzey postanowienia, dopóki brak uzupełnionym nie będzie. Niemaiąc przynależytey na

to baczności, ulegaią karom na uchybienie w obowiązkach urzędu postanowionym (Powszechne prawo kraiowe Część 2. Tyt. 20. §§. 335. 336). Gdy zaś w czynnościach urzędowych same zaniedbaią użycia stępla w przepisanych przypadkach, ściągaią na się karę za nieużycie stępla ustanowioną.

Poczdam dnia 20. Listopada 1810.

(L.S.) Fryderyk Wilhelm.

v. Hardenberg. Kircheisen.

Obiaśnienie

Ustawy Stęplowey z dnia 20. Listopada 1810. dla całey Monarchii.

My FRYDERYK WILHELM, z Bożey łaski Król Pruski etc. etc.

Rozmaite wątpliwości i zapytania względem Ustawy stęplowey z dnia 20. Listopada r. z., spowodowały nas, po wysłuchaniu zdania powołanych Deputowanych, następuiące w tey mierze wydać postanowienie:

§. 1. Gdy podwyższanie stępla w wielu przypadkach pokazuie się za wysokie, przeto

a) Stępel szacunkowy w processach poczynaiąc od tysiąca talarów nie o 1 talar, lecz tylko o 12 dgr. od sta tal. ma bydź podwyższany, nigdy zaś kwoty 150 tal. przechodzić niepowinien. (Art. 7. Nro. 1.)

b) Podwyższanie stępla opłacać się maiącego do rachunków i kwitów, dochodzić tylko ma do dwóch talarów, a podwyższanie stępla do listów assekuracyinych, tylko do piąciu talarów. Wystawiaiący rachunek lub kwit ponosi stępel (Art. 7. Nro. 5. 6 i 7.)

c) Do attestów Zwierzchności (Beilbrief) na wybudowany podług przepisu okręt, stępel za talara ma bydź używany.

§. 2. Sukcessor, Donataryusz lub Legataryusz, w ten czas dopiero obowiązany iest opłatę stępla uiścić, gdy wchodzi w prawo użytkowania. (Art. 7. Nro. 4.)

Stępel do sukcessyi zstępnych ma dopiero mieysce, gdy sukcessya 500 talarów przenosi.

§. 3. *a*) Do suchych czyli własnych po pewnym czasie płatnych wexli, iako też do wexli ciągnionych, biletów handlowych i assygnacyi kupieckich, ieżeli na 50 do 500 tal. włącznie są wystawione, ma bydź używany stępel na ośm dgroszy; stępel ten od 250 do 250 tal. podwyższa się o 4ry dgr., a zatém nad 500 do 750 talarów włącznie płaci się 12 dgr. i t. d.

b) Suche czyli własne wexle, z wypowiedzeniem wystawione i wedle lit. *e*. formy papieru przepisaney niemaiące, również hypoteczne zapisy długu i listy zastawne w przedmiotach od 50 do 100 tal. włącznie wartości, wymagaią stępla na dwa dobre grosze, który na każdém następném stu tal. spełna o dwa dobre grosze podwyższa się.

c) Zapisy długu, czyli obligacye, przez które specyalna niewystawia się hypoteka, w przedmiotach

od 50 do 100 Talarów włącznie na dwu dobr. grosz.

od 100 do 500 Talarów włącznie na cztery dobr. grosz.

nad 500 Talr. na ośm d. groszowym stęplu wystawiać się powinny.

d) Wolne od opłaty stępla są: assygnacye kupieckie, płatne w mieyscu ich wystawienia w przeciągu dwóch dni, dzień wystawienia za cały rachuiąc, daley cessye czyli przekazanie wexlów suchych i ciągnionych; nakoniec obrachunki, które z strony kupców wzglę-

dem ukończonych interessów wexlowych i pieniężnych, iako dowód na wypłaconą walutę, udzielane bywaią.

e) Formularze do wexlów ciągnionych, suchych iarmarcznych i assygnacyów, w składach stęplowych wyłącznie sprzedawane będą. Kupuiąc pierwsze, opłaci się wprawdzie tylko poiedyńcza tak na Prymie iako też Sekundzie wybita cena stępla; kto iednakże Sekundy niepotrzebuie, winien ią natychmiast po oddzieleniu od Prymy zniszczyć.

§. 4. Oprócz przedmiotów wyrażonych w artykule 1otym wolne są od stępla:

1) Przełożenia, które czynią do Władz wierzyciele Skarbu, iakiegokolwiek bądź gatunku, poszukuiąc swego zaspokoienia.

2) Wszelkie przedmioty: Kościołów, Instytutów ubogich, Domów sierot, Fundacyów miłosiernych, Szkół, Uniwersytetów, tudzież Instytutów kary i poprawy.

3) Expedycye tak ogólnego Instytutu wdów, iako też Instytutu wdów Oficerskich, niemniey kwity Kass tychże z opłaty wstępnego i składek.

§. 5. Nieużycie przepisanego papieru stęplowanego nie nieważnością układów i t. d., lecz raczey złożeniem opłaty za brakuiący stępel i nadto opłaceniem w czwornasób iego wartości, karane będzie. Postanowienie to rozciąga się także do zaszłych już przypadków. W układach dwustronnych, karę tę każda z obydwóch stron ponosi.

W iednostronnych układach i obligacyach ściąga na się karę wystawiaiący dokument i t. d., takową iednak posiadaiący lub produkuiący dokument niestęplowany, z wolnym regressem do właściwego Kontrawenienta, bezsprzecznie opłacić iest obowiązany.

Handel choćby prawdziwym stęplowanym papierem i kartami, bez szczególnego zezwolenia Regencyów prowincyonalnych, pod karą konfiskaty iest zabroniony.

Berlin dnia 27. Czerwca 1811.

(podp.) Fryderyk Wilhelm.

v Hardenberg. v. Kircheisen.

Obiaśnienie

Ustaw Stęplowych z dnia 20. Listopada 1810, 27. Czerwca i 5. Września 1811. co do uległości stęplowey opłacie wexlów i assygnacyów kupieckich.

My FRYDERYK WILHELM, z Bożey łaski Król Pruski etc. etc.

Znayduiemy potrzebę rozszerzyć uległość opłacie stępla dla wexlów i assygnacyów kupieckich, lecz razem chcemy ile możności dogodzić życzeniu kupców, aby do swych wexlów i assygnacyów własnych formularzy używać i te stęplować dać wolno im było; dla czego stanowimy co następuie:

§. 1.

Od 1. Marca 1814. zacząwszy, wszelkie zagraniczne do państw Naszych wchodzące wexle i assygnacye kupieckie, czy one obeymować będą ten wyraz: wexel, assygnacya lub zalecenie, czy nie, czy w kraiach Naszych płatne, lub też tylko do negocyowania wprowadzone, ulegać muszą tey samey opłacie stęplowey, iakiey wedle przepisu Obiaśnienia z dnia 27. Czerwca 1811. §. 3. *a*) wzmiankowane tamże kraiowe wexle i assygnacye podlegaią, a która w przedmiotach od 50 tal. włącznie, do 500 tal. włącznie, ośm dobrych groszy wynosi; następnie zaś od 250 do 250 talar. o cztery dobre grosze podwyższa się, w tym sposobie, że n. p. w przedmiocie nad 500 tal.

do 750 tal. włącznie, dwanaście dobrych groszy opłacone bydź muszą.

§. 2.

Zaraz po wniyściu papierów takowych do państw Naszych, i zatém temiż negocyować, lub zapłatę na nie czynić będzie można, ostęplowanie tychże nastąpić musi.

§. 3.

W nayceln eyszych miastach handlowych Monarchii Naszey, ustanowione bydź maią osobne stęplarnie wexlów, i będzie się mieć o to staranie, aby w każdém innem mieście w związkach handlowych z zagranicą będącém, wchodzące zagraniczne wexle i assygnacye stęplowane bydź mogły. Gdyby zaś dokument takowy wprowadzonym został z zagranicy do małego miasta, gdzieby ostęplowanie tegoż nastąpić niemogło, natenczas odbieraiący takowy, ieżeli dokument brzmi tylko na 500 tal. lub mniey, winien iest ustanowioną opłatę stęplową w Urzędzie Akcyzy mieyscowey uiścić, Urząd zaś tenże na produkowanym mu dokumencie, opłacenie stępla wyrazami: Stempel opłacony w kwocie — dobrych groszy, przy wyrażeniu daty, swey firmy i podpisu zaświadczyć ma. Jeżeli zaś summa w dokumencie wyrażona, więcey iak 500 tal. wynosi, tedy odbieraiący takowy, winien go do naybliższego mieysca, gdzie się ostęplowanie odbydź może, przystawić i tamże do ostęplowania przełożyć.

§. 4.

Kupcom mieszkaiącym w miastach handlowych, wolno iest zamiast zaprowadzonych wedle Obiaśnienia z dnia 27. Czerwca 1811. §. 3. *e.*, stęplowanych formularzy wexlowych i assygnacyinych, własnych formularzy do wystawianych przez nich wexlów i assygnacyów używać i takowe albo iuż zapełnione, lub też iescze otwarte dać stęplować, ieżeli następuiące ograniczenie niezachodzi: Blankiety w ten czas tylko mogą bydź stęplowane, gdy summy te, do iakich użyte bydź maią, liczbą i literami będą w nich wyrażone.

Jeżeli do interessu wexlowego więcey exemplarzy wexlu, iako to: Prima, Secunda, Tertia, etc. potrzeba, natenczas wprawdzie każdy exemplarz z osobna stęplowany bydź powinien, opłata iednak za to raz tylko się uiści.

§. 5.

Równie i w małych miastach §. 3. wzmienionych nie ma bydź wzbroniono kupcom, używać do swych wexlów i assygnacyi, własnych formularzy lub papieru i w tamecznych Urzędach Akcyznych wartość stępla opłacać, skoro zapisane w nich summy kwoty 500 talarów nieprzechodzą. Uiszczona opłata zapisuie się na wexlu w sposobie §. 3. wskazanym.

§. 6.

Stęplowanie dziać się powinno w większych miastach handlowych suchym, w mnieyszych zaś miastach handlowych farbowym stęplem. Bliższe w tey mierze postanowienie zostawia się do urządzenia Naszego Ministra Przychodów i do instrukcyi z strony iego właściwym Władzom wydać się maiącey.

§. 7.

Starać się o ostęplowanie za złożeniem przepisaney opłaty, obowiązany iest

a) Co do wexlów i assygnacyów kupieckich w państwach Naszych wystawionych, nasamprzód wystawiaiący wexel, a gdy to przez niego zaniedbane zostało, ten, na czyie zlecenie dokument iest wystawiony; potém każdy, komu iest przekazany, również odbieraiący i akceptuiący.

b) Co do wexlów i assygnacyów wchodzących z zagranicy, nasamprzód pierwszy właściciel, czy on iest Naszym poddanym, czy też w państwach Naszych przebywaiącym cudzoziemcem, potém tak ci, którym są prze-

kazane, iako też Trassatori akceptuiący, skoro w kraiu się znayduią.

§. 8.

Każdy, ktokolwiek obowiązanym będąc według poprzedzaiących postanowień wexel lub assygnacyą kupiecką dać stęplować, albo też stęplowany formularz wedle Obiaśnienia z dnia 27. Czerwca 1811. §. 3. *e.*, do nich użyć, zaniedba to, lub też niższey ceny stępla od przepisaney użyie, podpadnie karze §. 9. postanowioney, której, ieżeli dokument niestęplowany, lub też niedostatecznym stęplem opatrzony, przez więcey rąk przeszedł, resp. wystawuiący wexel, pierwszy właściciel, wszyscy, na których iest przekazany, iako też odbieraiący i akceptuiący i wprawdzie każdy z osobna ulega, tak, że każdy z nich karę tę spełna za siebie zapłacić musi.

Prócz tego obowiązani są Kontrawenienci in solidum do opłacenia wartości przepisanego stępla, lub to, coby do niey brakowało.

§. 9.

Za karę stanowi się opłata w dwadzieścia pięć razy wartości nieużytego lub też za mało użytego stępla.

Dawnieysze ustanowienia kar, co do wexlów i assygnacyów, niemaią nadal bydź stósowane.

Donosiciel otrzyma połowę kary.

§. 10.

Nieodmienione co do stępla wexlowego przez ninieysze Obiaśnienie przepisy uchwał stęplowych z dat 20. Listopada 1810., 27. Czerwca i 5. Września 1811., w dzielności swey pozostaią.

Dan w Naszey główney kwaterze Chaumont dnia 2. Marca 1814.

Fryderyk Wilhelm.

Hardenberg. Bülow.